

LEGALEXION

T.a.v. [REDACTED]

Datum 15 september 2020
Kenmerk BE/2020/542/r
Uw kenmerk Email d.d. 07-07-2020
Auteur(s) [REDACTED]
Collegiale toets [REDACTED]

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

[REDACTED]
[REDACTED]
t [REDACTED]
e [REDACTED]
i www.blomecologie.nl
KvK [REDACTED]
BTW [REDACTED]
IBAN [REDACTED]

Quickscan Wet natuurbescherming Doctor van Noortstraat/Westeinderweg te Stompwijk

Op de hoek van de Doctor van Noortstraat en de Westeinderweg te Stompwijk is een perceel gesitueerd met twee woningen, een schuur, twee open kapschuren, een houten schuur, een schuur van damwandplaten, twee opgestapelde containers, drie nissenhutten, een vervallen houten schuur en een garage. Verder zijn er bosschage, een weiland en verharde en onverharde wegdelen aanwezig. De initiatiefnemer is voornemens de huidige gebiedsinrichting grotendeels te verwijderen ten behoeven van de realisatie van woningen. De bestaande bebouwing wordt grotendeels gesaneerd. Enkel de twee woningen blijven behouden. Het bosschage wordt verwijderd en het weiland zal worden bebouwd. In de beoogde situatie worden ongeveer 33 nieuwe woningen met tuinen en bijgebouwen gerealiseerd. Verder wordt er parkeergelegenheid, nieuwe verharding, nieuwe beplanting en nieuw oppervlaktewater gerealiseerd. Het bestemmingsplan voorziet niet in de beoogde ontwikkeling en dient derhalve te worden gewijzigd.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

Legalexion begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en het geldende bestemmingsplan.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (art. 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland, Belangrijke weidevogelgebieden en/of de Strategische reservering natuur?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Doctor van Noortstraat en de Westeinderweg te Stompwijk (figuur 1). Het betreft een perceel met twee woningen, een schuur, twee open kapschuren, een houten schuur, een schuur van damwandplaten, twee opgestapelde containers, drie nissenhutten, een vervallen houten schuur en een garage. Verder zijn er bosschage, een weiland en verharde en onverharde wegdelen aanwezig. De twee woningen en de tuinen daarvan hebben een goed onderhoudsbeeld. De overige delen van de planlocatie hebben een vrij laag onderhoudsbeeld. Hieronder volgt een beschrijving van de diverse gebouwen op de planlocatie. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de diverse gebouwen op de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

- Gebouw A: een woning opgetrokken uit gemetselde muren en een zadeldak bedekt met dakpannen. Dit gebouw blijft behouden.
- Gebouw B: een woning opgetrokken uit gemetselde muren en een zadeldak bedekt met dakpannen. Dit gebouw blijft behouden.
- Gebouw C: een schuur opgetrokken uit stenen muren zonder spouw, deels met gevelbedekking van damwand. Het heeft een zadeldak bedekt met golfplaten en dakbeschot. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw D: een open kapschuur opgetrokken uit een spantconstructie van hout en staal en met een dak van golfplaten. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw E: een houten schuur opgetrokken uit houten muren zonder spouw, deels bedekt met potdeksels. Het heeft een zadeldak bedekt met damwandplaten en dakbeschot. Er is een dakgoot aanwezig aan één zijde van het pand. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw F: een schuur opgetrokken uit muren van damwandplaten zonder spouw en een dak van damwandplaten. Er is dakbeschot aanwezig waarvan enkele delen missen. Er is een kleine aanbouw aanwezig met houten wanden en een golfplaten dak. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw G: twee opgestapelde containers in vervallen staat. Deze worden verwijderd.
- Gebouw H: een open kapschuur opgetrokken uit houten wanden, houten spantconstructie en een dak bedekt met golfplaten. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw I: twee nissenhutten waarvan één opgetrokken uit golfplaten en één uit golfplaten en hout. Deze worden gesaneerd.
- Gebouw J: een vervallen houten schuur waarvan het dak deels is ingestort. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw K: een deels vervallen nissenhut opgetrokken uit stenen muren aan de kopse kanten en golfplaten op het midden deel. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw L: een garage opgetrokken uit houten wanden en een dak bedekt met damwandplaten. Dit gebouw wordt gesaneerd.
- Gebouw M: een houten schuur bestaande uit twee delen verbonden door een overkapping. Het is opgetrokken uit houten muren zonder spouw en het heeft een dak van golfplaten, welke deels is ingestort. Dit gebouw is behoorlijk omgroeid en overwoekerd door groen. Dit gebouw wordt gesaneerd.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door agrarisch gebied en ten zuiden de bebouwde kom van Stompwijk. De Stompwijksche vaart bevindt zich direct aan de zuidzijde van de planlocatie en ten noordoosten ligt de Nieuwe vaart op circa 100 meter afstand. De N206 ligt op ongeveer 300 meter afstand ten oosten en op circa 1,5 km ten noordwesten bevindt zich de A4.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Doctor van Noortstraat/Westeinderweg te Stompwijk. Het kaartmateriaal is afkomstig van arcgis. In de onderste kaart geven de grijze kaders de gebouwen weer die volgens arcgis aanwezig zouden moeten zijn. Echter was een deel hier van in werkelijkheid niet aanwezig (blauw gearceerd), en waren een aantal gebouwen wél aanwezig die niet op het kaartmateriaal stonden (blauwe kaders). Alle gebouwen, behalve A en B, worden gesaneerd.

Figuur 2 Fotografische indruk van de diverse gebouwen op de planlocatie.

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het grotendeels verwijderen van de huidige gebiedsinrichting ten behoeven van de realisatie van woningen. De bestaande bebouwing wordt grotendeels gesaneerd. Enkel de twee woningen (gebouw A en B) blijven behouden. Alle overige bebouwing (C t/m L) wordt verwijderd. Het bosschage wordt verwijderd en het weiland zal worden bebouwd. In de beoogde situatie worden ongeveer 33 nieuwe woningen met tuinen en bijgebouwen gerealiseerd. Verder wordt er parkeergelegenheid, nieuwe verharding, nieuwe beplanting en nieuw oppervlaktewater gerealiseerd. De functie van het perceel dient te wijzigen naar wonen. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van gebouw C t/m L: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- graven van sloten/oppervlaktewater: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerlei (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

Figuur 3 Visuele representatie van de beoogde situatie (bron: architectenbureau van Vliet).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 6-8-2020 en is uitgevoerd door [REDACTED]. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 1/8 bewolkt, 30° Celsius en windkracht 2-3 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDF). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Zuid-Holland.

Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ree
Bastaardkikker	Gewone pad	Rosse woelmuis
Bosmuis	Haas	Veldmuis
Bruine kikker	Hermelijn	Vos
Bunzing	Huisspitsmuis	Wezel
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Woelrat
Dwergspitsmuis	Konijn	
Egel	Meerkikker	

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;

- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Binnen een straal van circa 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde vaatplanten niet bekend (NDFP 2010-2020). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen hiervan aangetroffen.

De planlocatie is een perceel met woningen, schuren, bosschage en weiland. Het is deels verhard en bebouwd. Er is sprake van een verstoorde en geëutrofeerde bodems, mede getuige de aanwezigheid van braam en brandnetel. Er is bosschage aanwezig met diverse inheemse bomen en struiken.

Ter plaatse van de planlocatie is slechts sprake van inheemse of aangeplante kruiden zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: conifeer, Engels raaigras, esdoorn, grote brandnetel, haagbeuk, hazelaar, hortensia, klimop, laurier, lijsterbes, linde, ooievaarsbek, perenboom, paardenstaart, populier, riet, ruwe berk, springzaad, waterlelie, wilde peer, wilg en zomer eik. Op de muren van de bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen.

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond of stikstofarme blauwe graslanden. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

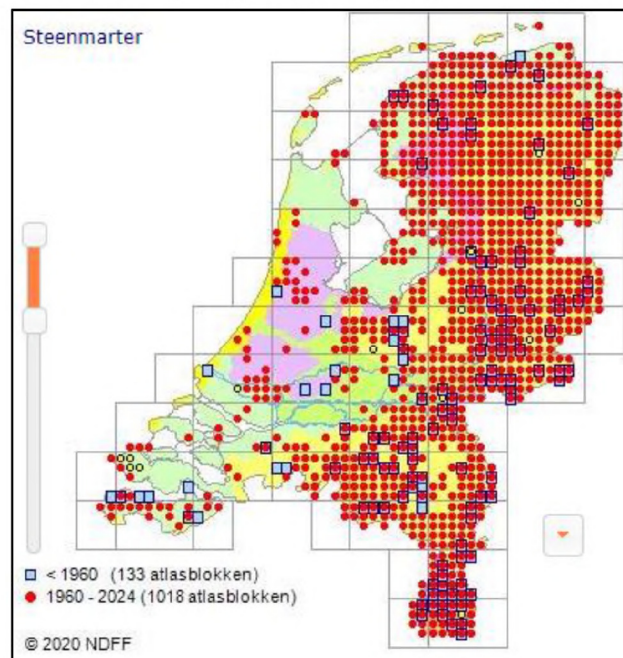
Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: bosmuis, bruine rat, bunzing, dwergmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, huismuis, huisspitsmuis, konijn, mol, rode eekhoorn, rosse woelmuis, veldmuis, vos, waterspitsmuis, wezel en woelrat (NDFP 2010-2020). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: rode eekhoorn en waterspitsmuis.

De rode eekhoorn leeft in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Oudere loof en naaldbomen bieden schuil en nestgelegenheid en voorzien de soort in hun voedselbehoefte. Eekhoorns bouwen op minstens 5 m hoogte slaapnesten in bomen (Zoogdierverseniging eekhoorn, 2020). De ligging van het bosschage op de planlocatie is te geïsoleerd om geschikt te zijn voor de rode eekhoorn. Er is geen bos- of parkgebied aanwezig in de directe omgeving. Negatieve effecten op de rode eekhoorn worden derhalve niet verwacht.

De waterspitsmuis leeft in gebieden binnen een straal van 500 meter van schoon, niet te voedselrijk water met een hoge kwaliteit en een aanzienlijke ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Bodem bedekkende vegetatie is een voorwaarde. Eveneens dienen in de oevers voldoende schuilmogelijkheden aanwezig te zijn. De waterspitsmuis maakt nesten van gras, bast, wortels en mos in verborgen gelegen holtes, beschutte plekjes, holen aan de oever en holen gemaakt door muizen, bruine ratten of woelratten. De soort graaft daarbij gangen in de oever, tot dicht bij het water. Sommige gangen komen op het water uit (Zoogdierverseniging, 2020). De kavelsloten die ten noordwesten van de planlocatie liggen zijn van onvoldoende kwaliteit om geschikt te zijn voor de waterspitsmuis. Het water ten zuidoosten zou mogelijk van geschikte kwaliteit kunnen zijn, echter is dit kanaal aan beide zijden omsloten door steile oever beschoeiing. Derhalve wordt de aanwezigheid en van de soort niet verwacht. Negatieve effecten kunnen daarmee worden uitgesloten.

De steenmarter wordt met name aangetroffen nabij steden, dorpen en boerderijen. Het voorkeurs habitat betreft steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De steenmarter komt veel voor in parklandschappen en gebieden met kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en (geriefhout)bosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, gezien deze kunnen dienen als foerageer- en jachtgebied. De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die echter niet allemaal even frequent gebruikt worden. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen (Zoogdiervereniging steenmarter, 2020). Op de planlocatie is potentieel geschikt leefgebied aanwezig voor de steenmarter in de vorm van onder andere bosschage, takkenhopen, struweel, ruige begroeiing en rommelhopen. Echter komt de soort met name voor in het oosten van het land en slecht weinig in het westen. De dichtstbijzijnde waarneming is gedaan op 6,5 km afstand in 2012. Er zijn geen indicaties als prooiresten, uitwerpselen of kleine voedselvoorraden aangetroffen die duiden op het voorkomen van een vaste verblijfplaats op de planlocatie. Tevens ligt de planlocatie vrij geïsoleerd wat migratie naar de planlocatie lastig maakt. Tevens is er naar verwachting geen sprake van essentiële habitat onderdelen. Negatieve effecten op de steenmarter ten gevolge van de beoogde ontwikkeling worden niet verwacht.

Figuur 4 Verspreiding van de steenmarter in Nederland. De rode stippen geven locaties weer waar de soort voorkomt.

Gelet op het gebruik van de locatie en de afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten* niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wnb art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Binnen een straal van circa 2 km is het voorkomen bekend van de volgende vleermuissoorten: gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (NDFD 2010-2020). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen als *Habitatrichtlijnsoorten* beschermd.

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011).

Op de planlocatie zijn vrij veel bomen aanwezig waaronder soorten als berken, eiken, populieren en wilgen welke geschikte soorten zijn als potentiële nestboom voor vleermuizen. Diverse vleermuissoorten hebben rust- en/of verblijfplaatsen in boomholten, scheuren in bomen, of onder loshangend schors (figuur 5). Tijdens het veldbezoek voor de quickscan kon middels visuele inspectie de aanwezigheid van potentieel geschikte structuren die kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats voor vleermuizen niet uitgesloten worden, mede gezien er een flink aantal potentieel geschikte boomsoorten staan, waarvan de zichtbaarheid beperkt was door het aanwezige bladerdek. Gezien alle bomen worden gekapt wordt aanbevolen om voorafgaand aanvullend onderzoek uit te laten voeren om de aan- of afwezigheid van rust- en/of verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen vast te stellen. Dit kan middels 4 veldbezoeken in de periode april – september (zie Vervolgstappen).

Figuur 5 Holten en kieren in bomen kunnen geschikte verblijfplaatsen vormen voor vleermuizen.

De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van potentiële verblijfplaatsen en geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten, ontbrekende/scheefliggende dakpannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur waar ze een verblijfplaats zouden kunnen vinden. Zo'n verblijfplaats moet voldoen aan een geschikt microklimaat, met een constante (lage) temperatuur, een hoge luchtvochtigheid en weinig invloed van weersomstandigheden.

De te saneren bebouwing heeft geen spouwmuren. Derhalve is het onmogelijk voor vleermuizen om een geschikte verblijfplaats te vinden in de muren. De daken van de te saneren bebouwing bestaan allemaal uit golfplaten of damwandplaten. Dit zijn ongeschikte daken voor vleermuizen, aangezien deze daken sterk opwarmen in de middagzon. Er is enkel zeer beperkte potentie aangetroffen tussen enkele kierende potdeksels op twee gevels van gebouw E (figuur 6). Tijdens de aanvullende onderzoek rondes naar de boom bewonende soorten kunnen deze twee gevels volledigheidshalve meegenomen worden.

Figuur 6 Potentieel geschikte ruimtes voor vleermuis verblijfplaatsen op gebouw C (links) en gebouw E (rechts).

Naast de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageergebied en/of vliegroute. In de luwte van opgaande vegetatie of bebouwing kunnen vliegbewegingen en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Er is mogelijk sprake van een functie als functioneel foerageergebied op de planlocatie, gezien het één van de weinige locaties in de omgeving is met bomenrijen en open plekken tussen bosschage. Aanvullend onderzoek naar een essentiële foerageerfunctie wordt volledigheidshalve aanbevolen.

Er kan sprake zijn van tijdelijke verstoring van vleermuizen ten gevolge van werkzaamheden of lichtgebruik. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens en na de beoogde ontwikkeling dient bij voorkeur geen verlichting te worden toegepast. De werkzaamheden moeten worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Mocht verlichting noodzakelijk zijn dan moet vleermuisvriendelijke verlichting gebruikt worden.

Amfibieën

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende amfibieënsoorten: bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en rugstreeppad (NDFD 2010-2020). Voor de enkel de rugstreeppad geldt dat deze beschermd is

onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. De planlocatie is deels verhard, maar ook voor een groot deel onverhard. De onverharde delen zijn bedekt met grasland, bosschage of goed vergraafbare zanderige (weg)delen. Er wordt gebruik gemaakt van de planlocatie, waardoor verstoringen optreden door mensen en mogelijk honden en/of katten. Sommige delen worden naar verwachting niet/weinig gebruikt.

Het habitat van de rugstreeppad laat zich omschrijven als ruige, onbeschaduwde, laag begroeide terreinen. Braakliggende bouwterreinen, zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden vormen een ideaal leefgebied voor de rugstreeppad. De soort is ook te vinden in sloten en poelen in akker- en graslandgebieden. Vaak is er een goed vergraafbare (zanderige) bodem aanwezig. Het voorplantingswater is ondiep (tijdelijk) water dat snel opwarmt en dat bij voorkeur vrij is van vegetatie en concurrentie van andere amfibieën, zoals regenplassen en ondiepe (tijdelijke) poeltjes. Zomer- en winterverblijfplaatsen bevinden zich op hoogwatervrije en vorstvrije terreinen in bijvoorbeeld bestaande ruimtes, zoals muizenholletjes, zandhopen en puinbedden en/of takkenhopen. Daarnaast kunnen ze zich ingraven, als de bodem zich daartoe verleent (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017; Creemers & Van Delft, 2009). De kavelsloten rondom de planlocatie zijn niet erg geschikt oppervlaktewater voor de rugstreeppad. Wel zijn er potentiële zomer- en winterverblijfplaatsen aanwezig binnen de planlocatie in de vorm van vergraafbare grond, takkenhopen en rommelhopen. Mogelijke overwinteringslocaties van reptielen/amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen derhalve verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april. Daarnaast staat de rugstreeppad er om bekend dat deze bouwterreinen snel kan koloniseren zodra er geschikte omstandigheden ontstaan (bijlage 2). Juvenile rugstreeppadden kunnen tot wel 5 km afleggen op zoek naar geschikt leefgebied. Er is kans op vestiging als er tijdens de werkzaamheden ondiepe wateren ontstaan in de periode april-september (voortplanting), of indien er hopen vergraafbaar zand- of puinbedden met bouw materiaal, houtafval of stenen blijven liggen in de periode september-november (overwintering). In de omgeving zijn waarnemingen bekend van de soort, inclusief roepende individuen wat duidt op voortplanting. Derhalve wordt aanbevolen om de planlocatie ongeschikt dan wel ontoegankelijk te houden voor rugstreeppadden tijdens de werkzaamheden (zie Te treffen maatregelen).

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën zijn derhalve uitgesloten.

Reptielen

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid van inheemse reptielen niet bekend (NDFP 2010-2020). Voor alle inheemse reptielen geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen zijn over het algemeen verbonden aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen als heidevelden, bosgebied en natuurlijke oevers. Gezien de afwezigheid van structuurrijke biotopen en de hoge mate van menselijke verstoring is het voorkomen van beschermde reptielen binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid van beschermde vissoorten niet bekend (NDFP 2010-2020). Naast de planlocatie liggen sloten. Bestaand oppervlaktewater wordt uitgebreid en er wordt nieuw oppervlaktewater gecreëerd. Dit betreft in totaal een toevoeging van 935 m² aan oppervlaktewater (zie figuur 7). In het kader van de Algemene zorgplicht dienen er bij het graven van watergangen maatregelen getroffen te worden om het onnodig sterven van vissen te voorkomen. Tijdens het graven van nieuwe watergangen die verbonden zullen worden met bestaande watergangen, dient rekening gehouden te worden met de vissen in de bestaande watergangen. Er dient een werkwijze gehanteerd te worden waarbij van binnen naar buiten wordt gegraven en de bestaande watergangen zo min mogelijk verstoord worden

(zie Te treffen maatregelen). Mits de juiste maatregelen getroffen worden met betrekking tot het graven van watergangen hoeft er geen sprake te zijn van significante negatieve effecten op (beschermde) vissen.

Figuur 7 Er wordt in totaal 935 m² aan oppervlaktewater toegevoegd (bron: architectenbureau van Vliet).

Insecten en andere ongewervelden

Binnen een straal van circa 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende beschermde insecten of ongewervelden: gevlekte witsnuitlibel en platte schijfhoren (NDFF 2010-2020).

De gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen, vegetatierijke hoogveen- en heidevennen en duinplassen. Het water in deze biotooptypen is helder, ondiep (één meter of minder), matig voedselrijk en beschut gelegen. Zowel vegetatielose als dichtgegroeide wateren worden gemeden (Vlinderstichting, 2020). Van dergelijk habitat is geen sprake op de planlocatie. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten.

De soort heeft als voorkeurs habitat voedselrijk stilstaand water met begroeiing van waterplanten, voornamelijk gele plomp en waterlelie. De kans op het voorkomen van de platte schijfhoren is klein wanneer deze planten of ondergedoken planten volledig afwezig zijn. In sloten in agrarische gebieden is het water vaak te sterk geëutrofeerd en is het wateroppervlak met kroos, waardoor onderwatervegetatie zich niet kan ontwikkelen (Anemoon platte schijfhoren, 2019; Boesveld et al., 2009). Tijdens het veldbezoek is enkel in de watergang ten zuiden van de planlocatie waterlelie waargenomen. Deze watergang blijft echter onaangetast tijdens de beoogde ontwikkeling. Gezien het ontbreken van de gele plomp en de waterlelie in de overige watergangen kan de aanwezigheid van platte schijfhoren daar uitgesloten worden. Er is derhalve geen sprake van negatieve effecten op de platte schijfhoren ten gevolge van de beoogde ontwikkeling.

Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die specifiek voor een beschermde ongewervelde een waardplant vormen. Ook is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

Op de planlocatie en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek de volgende soorten waargenomen: houtduif, kauw, koolmees, meerkoet, en zwarte kraai.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

De huismus broedt vrijwel altijd bij bebouwing en bouwt zijn nesten onder dakpannen, onder golfplaten, kieren/gaten in de muur en in spantconstructies. Vanuit de nestlocatie en/of vanaf een uitzichtpunt moet de huismus zijn omgeving kunnen zien. Hierbij moet er in de directe omgeving continu voedsel te vinden zijn in de vorm van zaden van grassen en onkruiden en larven van insecten. Daarnaast moet er beschutting nabij de foerageerlocaties, voldoende

jaarrond groene struiken of heesters, plaatsen met stof en grind voor stofbaden en water voor waterbaden aanwezig zijn (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). Gebouw A en B, de twee woningen, hebben beide een dak met dakpannen en een dakgoot, welke mogelijk geschikte nestlocaties bieden voor huismussen. Echter blijven deze beide behouden, waardoor er hier geen potentiële nestlocaties verwijderd worden. Gebouw E en F hebben beiden een dak bedekt met damwandplaten en dakbeschot. E heeft dakgoten, F niet. Beide daken zijn ontoegankelijk voor huismussen. E vanwege de aanwezigheid van een houten balk en F vanwege de afwezigheid van een structuur zoals een dakgoot welke toegang makkelijk maakt (figuur 8). Gebouw D en H zijn open kapschuren welke niet erg geschikt zijn voor huismus nestlocaties. Gebouw G (containers), I en K (nissenhutten), J (vervallen houten schuur), L (garage) en M (houten schuren verbonden met overkapping) zijn allen ongeschikt voor huismussen. Gebouw C heeft een dak van golfplaten met dakbeschot en dakgoten. Het dak is in principe toegankelijk voor huismussen, echter is de directe omgeving niet geschikt voor huismussen door de aanwezigheid van een flink aantal grote bomen en een verhoogd predatierisico door roofvogels en/of katten. Tevens zijn er weinig waarnemingen bekend van huismussen in de omgeving (NDFP, 2010-2020). Er is derhalve geen sprake van het wegnemen van potentiële nestlocaties of essentieel functioneel leefgebied van huismussen ten gevolge van de beoogde ontwikkeling op de planlocatie.

Figuur 8 Houten balken onder het dak van gebouw E maken toegang voor huismussen onmogelijk (links). Het dak van gebouw F is niet toegankelijk door het ontbreken van een structuur als een dakgoot via welke de huismussen het dak zouden kunnen betreden.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). In de te saneren bebouwing zijn geen potentieel geschikte ruimtes en invliegopeningen aangetroffen voor nestlocaties van gierzwaluwen. Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden.

In de bebouwing zijn geen sporen van uilen met jaarrond beschermde nesten (kerkuil en steenuil) aangetroffen. Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. Er zijn ook geen waarnemingen bekend van uilen of roofvogelsoorten op de planlocatie (NDFP 2010-2020). Op de planlocatie is geen sprake van essentieel functioneel leefgebied van uilen roofvogelsoorten.

Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort zijn op de planlocatie geen geschikte nestlocaties of functioneel leefgebied aanwezig.

Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

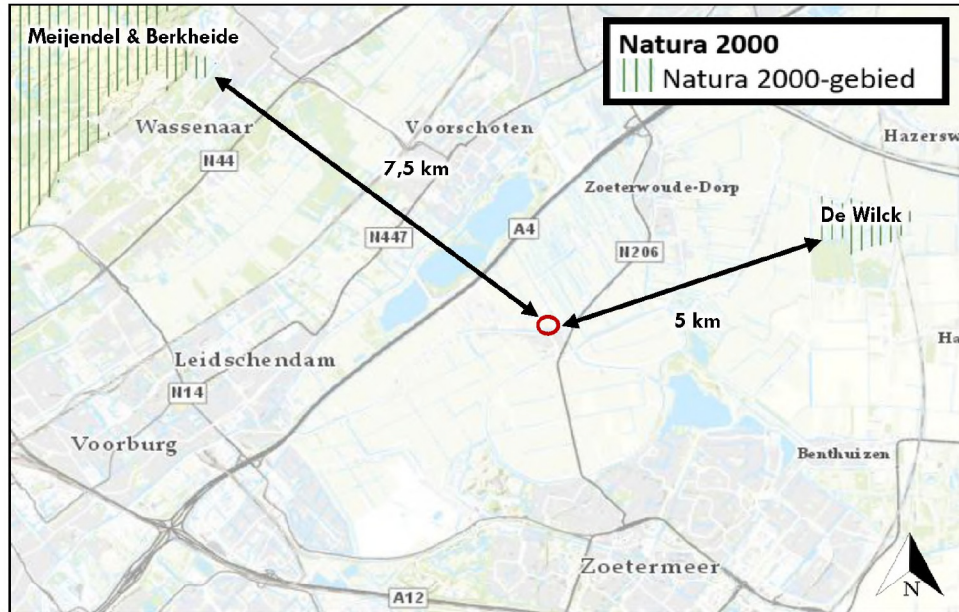
Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 augustus. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen

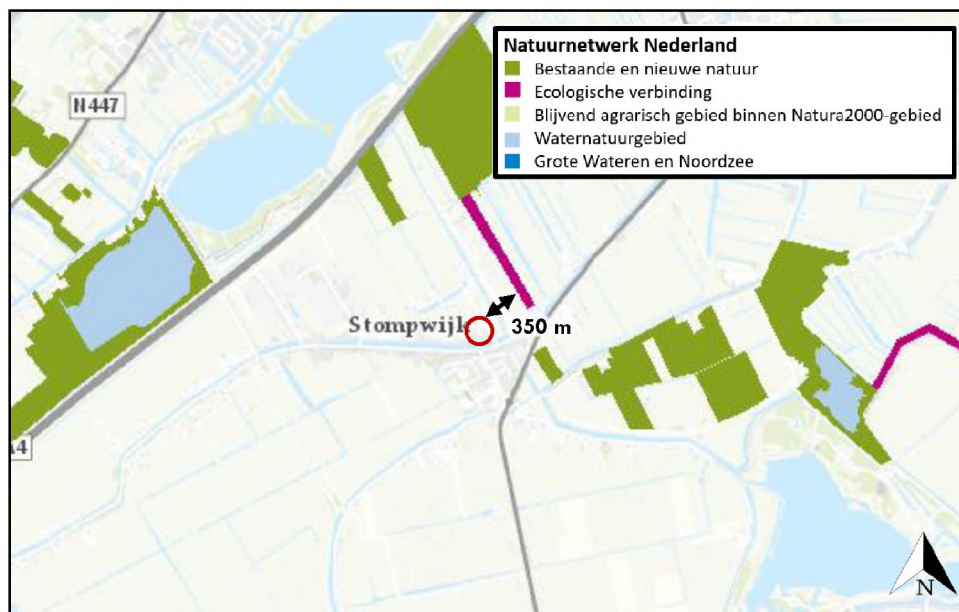
de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in of vlak voor of na het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Beoordeling (b) gebiedsbescherming

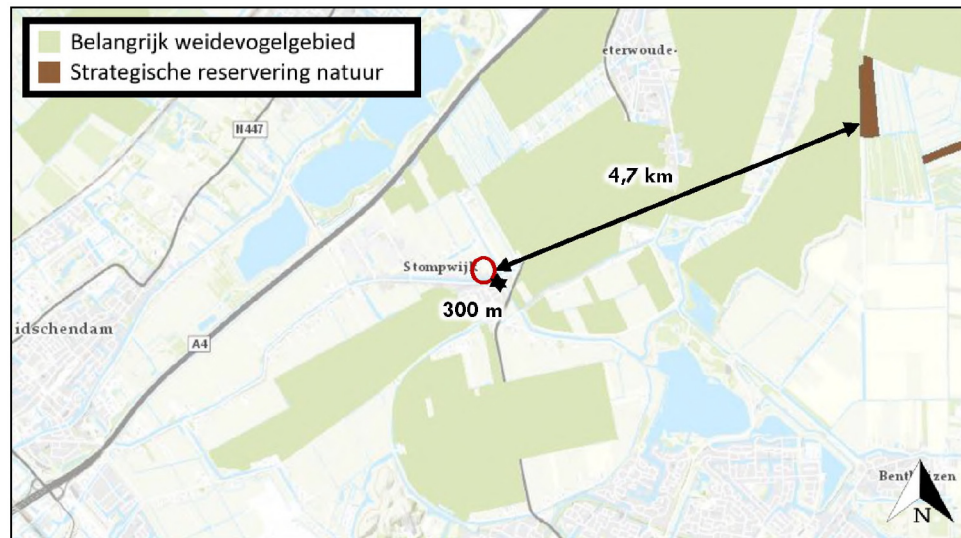
De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000 en het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van circa 5 km ligt het Natura 2000-gebied 'De Wilck' en op een afstand van circa 7,5 km ligt het Natura 2000-gebied 'Meijndel & Berkheide' (figuur 4). Op een afstand van circa 350 m ligt het Natuurnetwerk Nederland (figuur 5). Op een afstand van circa 300 m ligt het dichtstbijzijnde Belangrijk weidevogelgebied (figuur 6). Op een afstand van circa 4,7 km ligt het dichtstbijzijnde gebied wat valt onder de 'Strategische reservering natuur' (figuur 6). Er zijn geen karakteristieke landschapselementen aanwezig op de planlocatie die weggenomen worden ten gevolge van de beoogde ingreep.

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 5 km tot het Natura 2000-gebied 'De Wilck' en op een afstand van circa 7,5 km ligt het Natura 2000-gebied 'Meijndel & Berkheide' (bron: pzh.maps.arcgis.com).

Figuur 5 De planlocatie ligt op een afstand van circa 350 m tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: pzh.maps.arcgis.com).

Figuur 6 De planlocatie ligt op een afstand van circa 300 m tot een Belangrijk weidevogelgebied en op een afstand van circa 4,7 km tot het dichtstbijzijnde gebied wat valt onder de 'Strategische reservering natuur' (bron: pzh.maps.arcgis.com).

Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Een toename in stikstofdepositie kan een negatief effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Blom Ecologie B.V. adviseert om projecten die kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden te beoordelen middels de AERIUS Calculator. Doel daarvan is vast te stellen of significante effecten kunnen worden uitgesloten. In sommige gevallen kan op voorhand negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie worden uitgesloten, wegens de grote afstand tot stikstofgevoelige habitattypen binnen Natura 2000-gebieden, een afname in stikstofemissie of een beperkte ingreep.

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van 33 nieuwe woningen. Ten opzichte de huidige situatie leidt de beoogde ingreep tot een toename in het aantal verkeersbewegingen. De nieuwbouw zal zonder gasaansluiting in de gebruiksfase geen stikstofuitstoot hebben. Gedurende de aanlegfase kan er een beperkte en tijdelijke stikstofemissie verwacht worden ten gevolge van het gebruik van mobiele werktuigen en transportbewegingen (het 'projecteffect'). In de handreiking 'woningbouw en AERIUS' (Rijksoverheid januari 2020) wordt uitgegaan van de volgende kengetallen:

- Emissie woning tijdens gebruiksfase: geen;
- Emissie uit verkeer tijdens gebruiksfase: 0,27 kg NO_x per woning;
- Emissie uit de aanlegfase (mobiele werktuigen en transport): 3 kg NO_x per woning.

Gezien de schaal van de ontwikkeling en gezien er diverse Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitattypen aanwezig zijn in de bredere omgeving, wordt geadviseerd om een berekening met de AERIUS Calculator uit te voeren. Hiermee kan inzichtelijk gemaakt worden of er sprake is van een verhoging van de stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Beoordeling (c) houtopstanden

In de beoogde ingreep zijn kapwerkzaamheden voorzien aan (i) ~~zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer~~ of (ii) een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Echter, vallen de houtopstanden onder type a (houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom). Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve niet meldingsplichtig in het kader van de Wet natuurbescherming.

Naast het landelijk en provinciaal beleid waar deze beoordeling op wordt getoetst hebben gemeenten echter vaak een eigen beleid omtrent het kappen dan wel vellen van bomen en struiken. Dit is vaak opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

(a) Soortenbescherming

Er dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de volgende soorten of soortgroepen: vleermuizen. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels welke niet beschermd zijn (behoudens de Algemene zorgplicht) onder de Wet natuurbescherming.

(b) Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, het Natuurnetwerk Nederland, een Belangrijk weidevogelgebied of de Strategische reservering natuur en er zijn geen karakteristieke landschapselementen aanwezig. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie dienen de effecten van stikstofemissie inzichtelijk gemaakt te worden. Dit kan middels de AERIUS Calculator. Een Voortoets en/of 'nee, tenzij'-toets is niet noodzakelijk

(c) Houtopstanden

Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een meldingsplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 2 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna en ook de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap. (a) algemene broedvogel en cat. 5 soorten, (j) jaarrond beschermde nesten, cat. 1 t/m 4 soorten.

Legenda	vaatplanten	grondgebonden zoogdieren	vleermuizen	insecten en ongewervelden	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Soortenbescherming - = ongeschikt + = geschikt n (nee)/ j (ja)/ m (maatregelen)									
Geschikt habitat <i>Vogelrichtlijnsoort</i>								+	+/-
Geschikt habitat <i>Habitatrichtlijnsoort</i>	-	+	+	+/-	-	-	-		
Geschikt habitat <i>Andere soort</i>	-	+		-	+/-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	j	n	n	n	n	n	n
Gebiedsbescherming									
	afstand	effecten		nader onderzoek					
Natura 2000	5 km	stikstof		AERIUS					
Natuurnetwerk Nederland	350 m	geen		n.v.t.					
Belangrijk weidevogelgebied	300 m	geen		n.v.t.					
Strategische reservering natuur	4,7 km	geen		n.v.t.					
Houtopstanden									
	aanwezig	kap		melding					
Struiken	ja	ja		n.v.t.					
Bomen	ja	ja		n.v.t.					

Uitvoerbaarheid

De beoogde ontwikkeling leidt niet tot overtreding van houtopstanden in het kader van de Wnb. Om negatieve effecten omtrent gebiedsbescherming uit te sluiten, dient vooraf een berekening door middel van de AERIUS Calculator uitgevoerd te worden. Er dienen enkele algemene maatregelen worden getroffen ten aanzien van de Algemene zorgplicht, foeragerende vleermuizen, rugstreeppadden en algemene broedvogels. Tevens dient voorafgaand aan de werkzaamheden met aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te kappen bomen en enkele delen van de bebouwing een relevante functie hebben voor vleermuizen. Indien er

sprake is van overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming kan bevoegd gezag onder voorwaarden een ontheffing verlenen. De voorwaarden betreffen: er is geen andere bevredigende oplossing, er is sprake van een wettelijk belang (vleermuizen: er is sprake van een reden van sociale of economische aard) en er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort (een robuust en ruim maatregelenpakket van tijdelijke en permanente voorzieningen wordt hiertoe voorgesteld en uitgevoerd). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen, er sprake is van een gedegen alternatievenafweging en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden.

Conclusie

De ontwikkeling aan de Doctor van Noortstraat/Westeinderweg te Stompwijk is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (art. 3.1.6 Bro).

Vervolgstappen

- Voor de beoogde ontwikkeling dient aanvullend onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden. Een aanvullend onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd middels vijf gerichte veldbezoeken in de periode 15 april t/m 30 september, conform het Vleermuisprotocol 2017. De planlocatie heeft potentie voor zomer-, kraam- en paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis.
- Voor de beoogde ontwikkeling dient rekenkundig inzichtelijk te worden gemaakt of er sprake is van een verhoging van stikstofdepositie binnen stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden. Dit kan middels de AERIUS calculator.

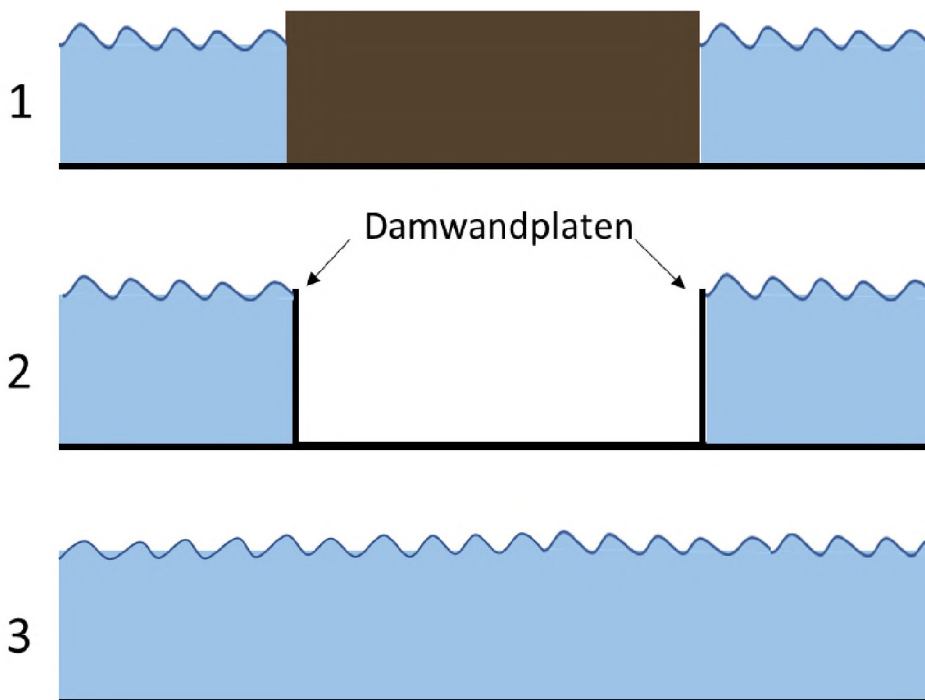
Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Algemene zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodenmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- De planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur niet verlichten en in de periode april-oktober de werkzaamheden tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes). Mocht verlichting noodzakelijk zijn hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toepassen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel).
- Mogelijke overwinteringslocaties van reptielen/amfibieën (vorstvrije structuren als stenenstapels, houtwallen, dichte struwelen etc.) dienen verwijderd of ongeschikt gemaakt te worden buiten de overwinteringsperiode oktober – april.
- Voor rugstreepdient dient het terrein gedurende de ontwikkeling ongeschikt gehouden te worden (bijv. aanbrengen puinbed, voorkomen ontstaan puinhopen, egaliseren terrein e.d.) en/of ontoegankelijk gemaakt te worden voor de soort gedurende de bouwwerkzaamheden. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van schermen van stevig plastic of worteldoek van 50 centimeter hoog en minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond. De voorzieningen die getroffen zijn om het gebied ontoegankelijk te maken moeten zodanig geplaatst en beheerd worden dat ze hun functie ten allen tijden kunnen vervullen.
- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Als de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor

de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Als dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

- Bij het uitgraven van de watergang dient het effect van de graafwerkzaamheden op mogelijk aanwezige (beschermd) soorten geminimaliseerd te worden. Daarbij dient onderstaande werkwijze gehanteerd te worden:

De nieuw te realiseren watergang wordt van binnen naar buiten gegraven, waarbij aan weerszijden een damwandplaat wordt geplaatst aan de bestaande watergangen (situatie 2 in figuur 8) om deze in stand te houden. Zo wordt voorkomen dat tijdens werkzaamheden water met daarin voorkomende soorten het nieuwe gedeelte in stroomt en dat het water in de bestaande watergang vertroebeld. Nadat de nieuwe watergang is gerealiseerd kunnen de damwand platen één voor één voorzichtig en langzaam worden weggehaald (situatie 3 in figuur 7). Tevens dienen deze werkzaamheden buiten de meest kwetsbare voortplantingsperiode van de grote modderkruiper en de rugstreeppad uitgevoerd te worden. De werkzaamheden kunnen gestart/uitgevoerd worden van september-maart.

Figuur 7 Graafmethode die toegepast dient te worden om negatieve effecten op (beschermd) soorten te voorkomen.

-

Literatuur

- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad *Epidalea calamita*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Diepenbeek, A., 1999. Veldgids Diersporen. KNNV Uitgeverij 5e druk 2015, Zeist.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.nationaalgeoregister.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ndff.nl
www.pzh.maps.arcgis.com
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdiervereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
[Redacted]
Auteur

Blom Ecologie B.V.,
[Redacted]
Collegiale toets

Bijlage 1 Fotografische impressie
Bijlage 2 Vervolgstappen Wet natuurbescherming
Bijlage 3 Ecologie rugstreepad

© BLOM ECOLOGIE B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Westeinderweg/Doctor van Noortstraat te Stompwijk en bestaat uit een aantal woningen en schuren, bosschage en een weiland.

Figuur 2 Een onverhard wegdeel omringd door bosschage.

Figuur 3 Bosschage op de planlocatie.

Figuur 4 Een aanzicht van de planlocatie vanuit het noordoosten. Het weiland en een deel van het bosschage.

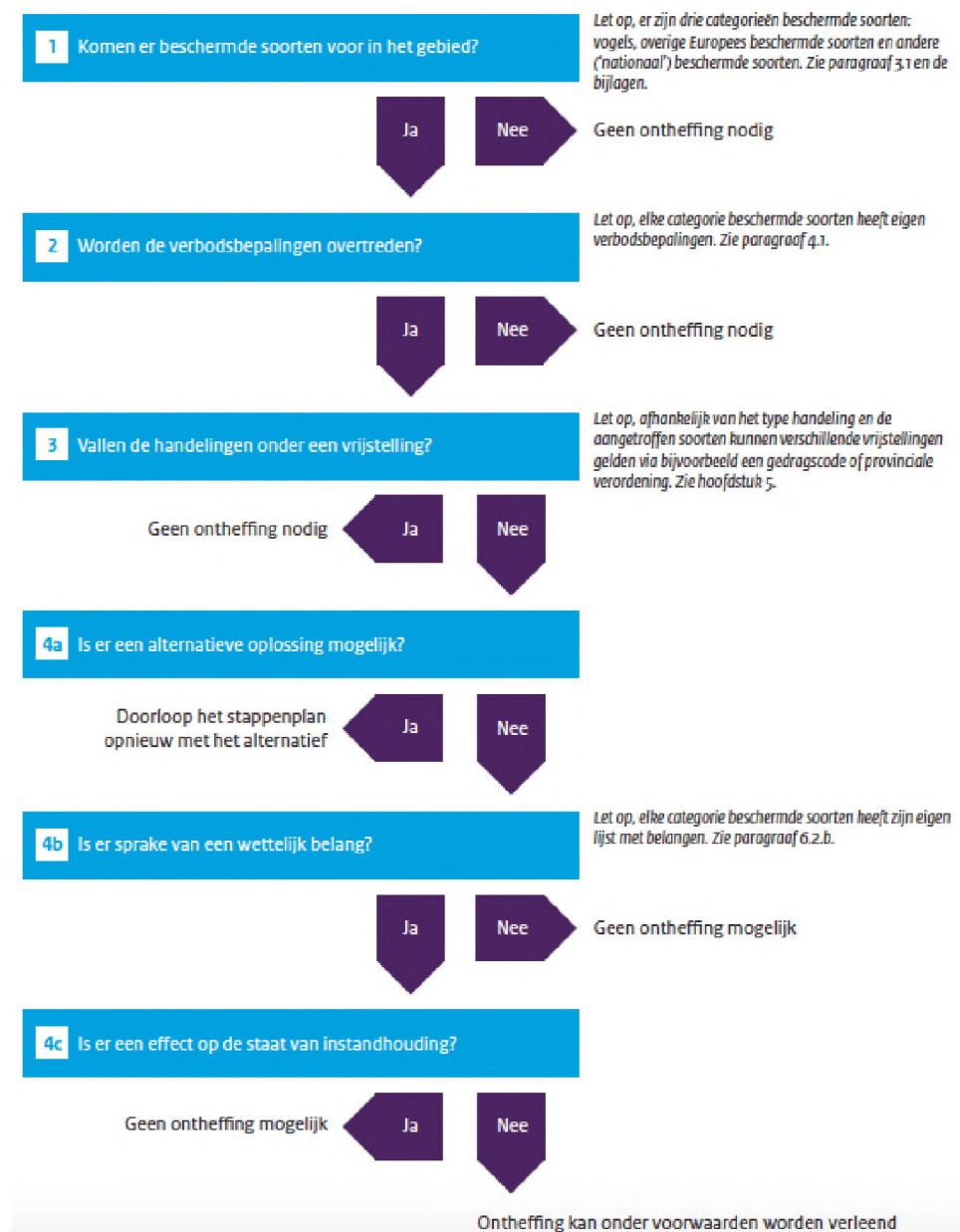
Figuur 5 Bosschage en één van de nissenhutten (gebouw I)

Figuur 6 Aanzicht vanaf de Westeinderweg aan de oostzijde van de planlocatie

Bijlage 2 Vervolgstappen Wet natuurbescherming

Als uit het oriënterend onderzoek is gebleken dat effecten op beschermde soorten naar aanleiding van de beoogde ingreep niet uitgesloten zijn, dient een vervolgonderzoek te worden uitgevoerd. Uit dit vervolgonderzoek blijkt of desbetreffende soort aanwezig is en welke functie de planlocatie al dan niet heeft voor de soort. Met onderstaand stappenplan, overgenomen uit 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken, wordt inzichtelijk gemaakt welke consequenties dit heeft voor het project.

Stap 4b. Is er sprake van een wettelijk belang?

Vogelrichtlijnsoort

In het kader van de *Vogelrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.3, lid 4b).

- 4** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°.** in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°.** ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°.** ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°.** voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°.** om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c.** de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijnsoort

In het kader van de *Habitatrichtlijn* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.8, lid 5b).

- 5** Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a.** er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b.** zij is nodig:
 - 1°.** in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°.** ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°.** in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°.** voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°.** om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c.** er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soort

Ten aanzien van *Andere soorten* zijn een aantal belangen waarvoor een ontheffing kan worden aangevraagd. De beoogde ingreep/ontwikkeling dient een dergelijk belang te dienen (Schema 4b ja/nee). De belangen zijn onderstaand weergegeven (conform Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 2).

- 2** Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
- a.** in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b.** ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c.** ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d.** ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e.** in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f.** in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g.** in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h.** in het algemeen belang.

Bijlage 3 Ecologie rugstreeppad

Herkenning

De rugstreeppad (*Epidalea calamita*) is een middelgrote pad met een lengte van ongeveer 4,5 - 7 cm. De pad heeft vrij korte poten en heeft op de rug een karakteristieke lichtgele lengtestreep. Verder is de rug grijsbruin met groenige vlekken en heeft de buik een lichtgrijze kleur met grijszwarte vlekken. De ogen zijn geelgroen en hebben een horizontale pupil. Mannetjes zijn in de paartijd te onderscheiden van vrouwtjes door een paars/blauwe verkleuring van de keel. Gedurende het voortplantingsseizoen is tijdens de kooractiviteiten een typische en harde roep te horen die over een afstand van 1 - 3 km is waar te nemen (Creemers & Van Delft, 2009).

De larven van rugstreeppad zijn maximaal 2,5 cm lang en zwart van kleur. Oudere larven hebben een lichte keelvlak en soms een streep over de rug (Diepenbeek & Creemers, 2006).

Gedrag

De rugstreeppad is een typische pionierssoort die opportunistisch profiteert van tijdelijke gunstige omstandigheden. Veranderingen in weersomstandigheden als vocht en temperatuur vormen in sterke mate een trigger voor migratie, voortplanting en dergelijke. Onderstaande periodes zijn dan ook indicatief. Bij het koloniseren van nieuwe gebieden kunnen jonge rugstreeppadden afstanden tot wel 5 km afleggen (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017). De overwintering vindt plaats van oktober/november tot en met maart. De eerste dieren kunnen vanaf begin maart de overwinteringslocatie verlaten om vervolgens al dan niet direct door te trekken naar de voortplantingslocaties. De voortplanting vindt plaats in de periode april - september met een hoogtepunt rond half april - mei. Het vaststellen van afwezigheid van rugstreeppadden kan middels drie gerichte (avond)veldbezoeken in de periode 15 april – juli (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017).

Habitat en verblijfplaatsen

De geprefereerde habitat van de rugstreeppad bestaat uit een dynamische omgeving met vergraafbaar zand of fijne grond. De verblijfplaatsen van de soort kunnen worden onderverdeeld in voortplantings-, zomer- en overwinteringshabitat. De voortplantingshabitat is aquatisch en na de voortplanting zijn rugstreeppadden hoofdzakelijk op het land te vinden. Het functionele leefgebied bestaat ook uit het gebied tussen deze habitats (migratieroutes).

De eitjes worden afgezet in veelal tijdelijke, ondiepe en wateren zonder vegetatie, waar weinig tot geen sprake is van concurrentie of predatie. Voorbeelden hiervan zijn greppels, rijsporen, regenplassen en geschoonde sloten. De zomer- en winterlocaties bevinden zich op het land in hoogwatervrije terreinen. Voor de overwintering gebruikt de rugstreeppad bestaande (muizen)holletjes, graaft deze zich in de bodem of kruipt de rugstreeppad onder materialen als: stenen, boomstammen, banden en houtstapels. Voorwaarde voor de winterhabitat is dat deze locatie vorstvrij dient te zijn.

Populatieomvang

Rugstreeppadden verspreiden zich in diverse richtingen waardoor de minimale populatieomvang en bijbehorend oppervlakte voor de gunstige staat van instandhouding locaties specifiek is. Als vuistregel wordt gehanteerd dat een gezonde populatie uit minimaal 100 - 200 dieren bestaat en dat deze in verbinding staat met andere populaties (BIJ12 Kennisdocument Rugstreeppad, 2017).